

Ganzen in Nederland

Gedurende lange tijd kondigde de komst van ganzen naar ons land aan dat de winter in aantocht was. De grote V-vormige formaties tegen een rood kleurende lucht is dan ook het beeld dat veel Nederlanders hierbij hebben. De gans was en is een graag geziene gast in ons buitengebied.

Vanaf 1990 is het aantal ganzen dat in Nederland broedt en jaarrond blijft, zeer sterk toegenomen. Nederland vormt met haar milde klimaat, waterrijke gebieden en voedselrijke graslanden een ideale leefomgeving voor de gans. Er verblijven in de winter bijna 2,5 miljoen ganzen in Nederland, in de zomer meer dan 600.000. Ganzen kunnen 15 jaar of ouder worden.

De toegenomen aantallen ganzen in ons land hebben ook een keerzijde. Wanneer zij in grote aantallen op het land zitten, is de impact voor de boer groot. Naast het feit dat de boer minder oogst kan binnenhalen, vervuilen de uitwerpselen van ganzen grasland zodanig dat koeien en ander vee er niet meer kan grazen. Natuur- en recreatiegebieden hebben door de hoge aantallen last van watervervuiling en biotoopaantasting, waarmee kwetsbare natuur in het gedrang komt.

Ieder jaar in de zomer tellen jagers en andere vrijwilligers de aantallen zomerganzen in Nederland. Dat zijn zowel broedvogels als overzomeraars die niet broeden. Met deze telling verzamelen zij informatie over de ontwikkeling van aantallen ganzen in de provincies. De Koninklijke Jagersvereniging coördineert de tellingen en interpreteert de landelijke cijfers. De provincies bepalen welke aantallen ganzen zij aanvaardbaar vinden en in welke mate schade vergoed kan worden. Bejaging vormt daarbij één van de middelen. Alle ganzen die in Nederland worden geschoten, worden ook in Nederland geconsumeerd. Steeds vaker prijkt de gans op de menukaart van restaurants.

Deze infographic bevat informatie over de vijf meest voorkomende ganzensoorten in ons land. U vindt de aantallen over 2013 en 2014 per soort in de grafiek.

Grauwe gans

Kenmerken

- 74 tot 84 centimeter, 3-4 kg
- Spanwijdte 150 tot 170 centimeter
- Grijsbruine gans met lichte voorvleugel
- Roze poten en oranje of roze snavel
- Nest: 3-7 eieren
- Witte boerenganzen zijn ook grauwe ganzen

Bijzonderheden

- Eet gras, graan en maisresten
- 70% van de zomerganzen blijft hier ook in de winter
- Zomeraantal in 1997 ca. 7.000

Canadese gans

Kenmerken

- 90 tot 101 centimeter, 3-6 kg
- Spanwijdte 160 tot 175 centimeter
- Grijsbruine gans
- Zwarte kop en hals met witte keelvlak
- Zwarte snavel, poten grauwwaart
- Nest: 4-8 eieren
- Er zijn grote en kleinere ondersoorten die veel op elkaar lijken

Bijzonderheden

- Exoot, van oorsprong afkomstig uit Noord-Amerika
- Eet gras, ook zaden en graan
- Zomeraantal in 1977 < 50

Brandgans

Kenmerken

- 58 tot 70 centimeter, 1,5-2 kg
- Spanwijdte 120 tot 140 centimeter
- Zwart-witgrijs verenkleed
- Zwarte kop en hals
- Zwarte poten en kleine zwarte snavel
- Nest: 3-7 eieren

Bijzonderheden

- Van alleen overwinteraar nu ook sterk toenemende broedvogel
- Komt ook veel voor in zoute gebieden (wadden)
- Eet gras, zaden, zeekraal. Graast gras zeer kort af
- Zomeraantal in 1977 < 100

Kolgans

Kenmerken

- 64 tot 78 centimeter, gewicht 2-3 kg
- Spanwijdte 130 tot 160 centimeter
- Bruingrijs verenkleed met zwarte strepen over de buik
- Adulten hebben een witte vlek (kol) boven de snavel
- Roze snavel en oranje poten
- Nest: 4-7 eieren

Bijzonderheden

- Vooral een wintergans die vanaf begin oktober massaal het land intrekt.
- Vrij recent ook broedvogel en overzomeraar
- Voedsel vooral gras

Nijlgans

Kenmerken

- 63 tot 73 centimeter, 1,5-2,5 kg
- Spanwijdte 130 tot 145 centimeter
- Bruin verenkleed met opvallend witte vleugelveren
- Donkere vlek om het oog
- Roze poten en roze snavel
- Nest: 5-10 eieren, broedt soms in bomen

Bijzonderheden

- Exoot, van oorsprong afkomstig uit Noord-Afrika
- Voedsel zaden, gras, moerasplanten en insecten
- Onverdraagzaam naar andere ganzen en eenden
- Zomeraantal in 1977 < 300

Telgegevens

